

Vilmorus Ltd.

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24

OŚRODEK INFORMACJI

693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

00 - 503 W A R S Z A W A

TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/145/2002

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU I OPOZYCJI PARLAMENTARNEJ W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Do comiesięcznych wspólnych badań opinii publicznej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, prowadzonych w ramach programu CEORG przez CBOS oraz ośrodki z Czech (CVVM) i Węgier (TÁRKI), przyłączyli się w lipcu partnerzy z Rosji (WCIOM), Litwy (Vilmorus) i Bułgarii (MBMD)¹. W omawianym tu wspólnym badaniu respondenci oceniali działalność rządu i opozycji parlamentarnej w swoich krajach.

W większości omawianych krajów u władzy znajdują się ugrupowania socjalistyczne lub socjaldemokratyczne. Tak jest w Polsce, a także w Czechach (gdzie władzę sprawuje Partia Socjaldemokratyczna wspólnie z koalicją partii chadeckiej i liberalnej), na Węgrzech (gdzie rządzą socjaliści z liberałami) i na Litwie (główną siłą koalicji lewicowo-liberalnej jest Litewska Partia Socjaldemokratyczna). W Rosji rządy sprawują ugrupowania związane z prezydentem federacji, natomiast w Bułgarii gabinet rządowy popiera założony przez byłego monarchę i obecnego premiera Narodowy Ruch Symeona II.

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Rząd swego kraju najlepiej oceniają Węgrzy (48% ocen dobrych) i Czesi (44%). Na Węgrzech badanie przeprowadzono już po dojściu do władzy koalicji Partii Socjalistycznej i Związku Wolnych Demokratów (oceniany był więc nowo utworzony rząd Petera Medgyessy'ego), a w Czechach - jeszcze przed wyborami parlamentarnymi (oceniało

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (146) przeprowadzono w dniach od 5 do 8 lipca 2002 roku na 1024-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski. Sondaż w Czechach (CVVM) zrealizowano w dniach 24 czerwca - 1 lipca 2002 (N=1042); na Węgrzech (TÁRKI) 2-10 lipca 2002 (N=1503); na Litwie (VILOMRUS) 11-14 lipca 2002 (N=1045); w Rosji (WCIOM) 23-26 lipca 2002 (N=1600); w Bułgarii (MBMD) 20-24 lipca 2002 (N=1198).

ustępujący gabinet Milosza Zemana). Na Litwie działalność rządu Algirdasa Brazauskasa dobrze ocenia ponad dwie piąte badanych (41%). W tych trzech krajach pozytywne oceny pracy rządu przeważają nad negatywnymi.

W Rosji opinie o gabinecie rządowym są podzielone (37% ocen złych i 34% dobrych), a blisko jedna trzecia badanych (30%) nie ma wyrobionego zdania o rządzie Michaiła Kasjanowa. Zważywszy na to, że jest on premierem już ponad dwa lata, odsetek wskazań „trudno powiedzieć” można uznać za wysoki. Być może słabo ukształtowany wizerunek rządu jest wynikiem dominującej pozycji prezydenta we władzy wykonawczej tego kraju.

W Polsce i w Bułgarii większość ankietowanych źle ocenia działalność rządu. Ponad połowa Polaków (56%) ma złe zdanie o dotychczasowej pracy gabinetu Leszka Millera, a ponad trzy czwarte Bułgarów (77%) - o działalności rządu Symeona Saxe-Coburg-Gotha.

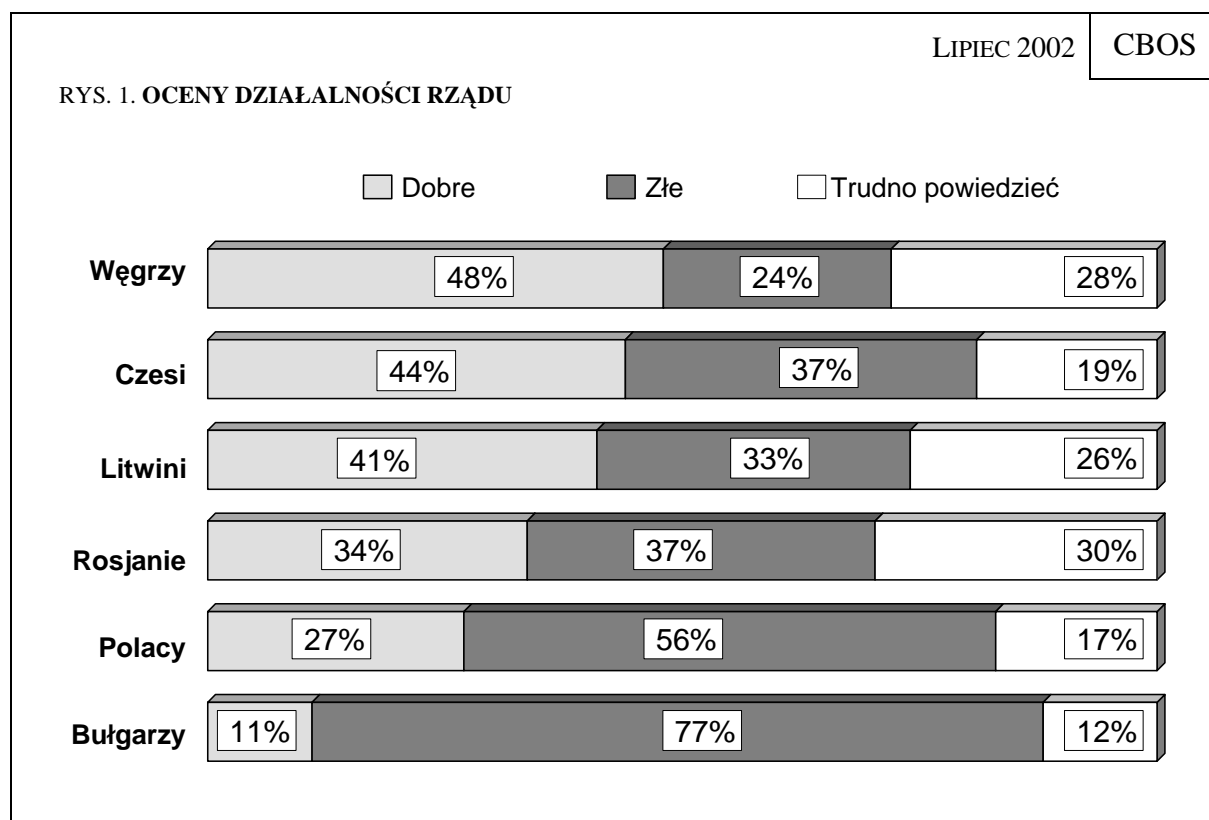

Tabela 1

Oceny działalności rządu	Czesi								Węgrzy								Polacy							
	'99		'00		'01		'02		'99		'00		'01		'02		'99		'00		'01		'02	
	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII
	w procentach																							
Dobre	33	19	23	28	29	39	45	44	52	36	33	37	40	46	46	48	34	32	28	18	24	18	35	27
Złe	41	62	61	56	52	44	42	37	36	51	56	53	49	43	42	24	54	54	58	61	62	74	31	56
Trudno powiedzieć	26	19	16	16	19	15	13	19	12	13	12	10	11	11	12	28	12	14	14	21	14	8	34	17

Tabela 2

Oceny działalności rządu	Rosjanie		Litwini		Bułgarzy
	I 2001	VII 2002	I 2001	VII 2002	VII 2002
	w procentach				
Dobre	39	34	40	41	11
Złe	29	37	26	33	77
Trudno powiedzieć	32	30	34	26	12

OCENY DZIAŁALNOŚCI OPOZYCJI PARLAMENTARNEJ

We wszystkich omawianych krajach złe oceny działalności opozycji parlamentarnej przeważają nad dobrymi, zróżnicowana jest jedynie skala zjawiska. W Bułgarii, gdzie opinie o pracy rządu są gorsze niż w pozostałych krajach, również opozycja parlamentarna uzyskuje gorsze oceny. W Polsce, Czechach i na Węgrzech działania opozycji reprezentowanej w parlamencie dobrze ocenia niemal jedna czwarta ankietowanych, a na Litwie - niespełna jedna piąta.

W Rosji osobno pytano o działania opozycji „lewicowej” (stanowi ją Partia Komunistyczna) i „prawicowej” (główne jej ugrupowania to Unia Sił Prawicy i partia Jabłoko). Więcej ocen dobrych, przy porównywalnym odsetku ocen złych, uzyskuje opozycja „lewicowa”, której obraz jest lepiej ukształtowany, co znajduje odzwierciedlenie w mniejszej liczbie ankietowanych niemających wyrobionego zdania na jej temat.

RYS. 2. OCENY DZIAŁALNOŚCI OPOZYCJI PARLAMENTARNEJ

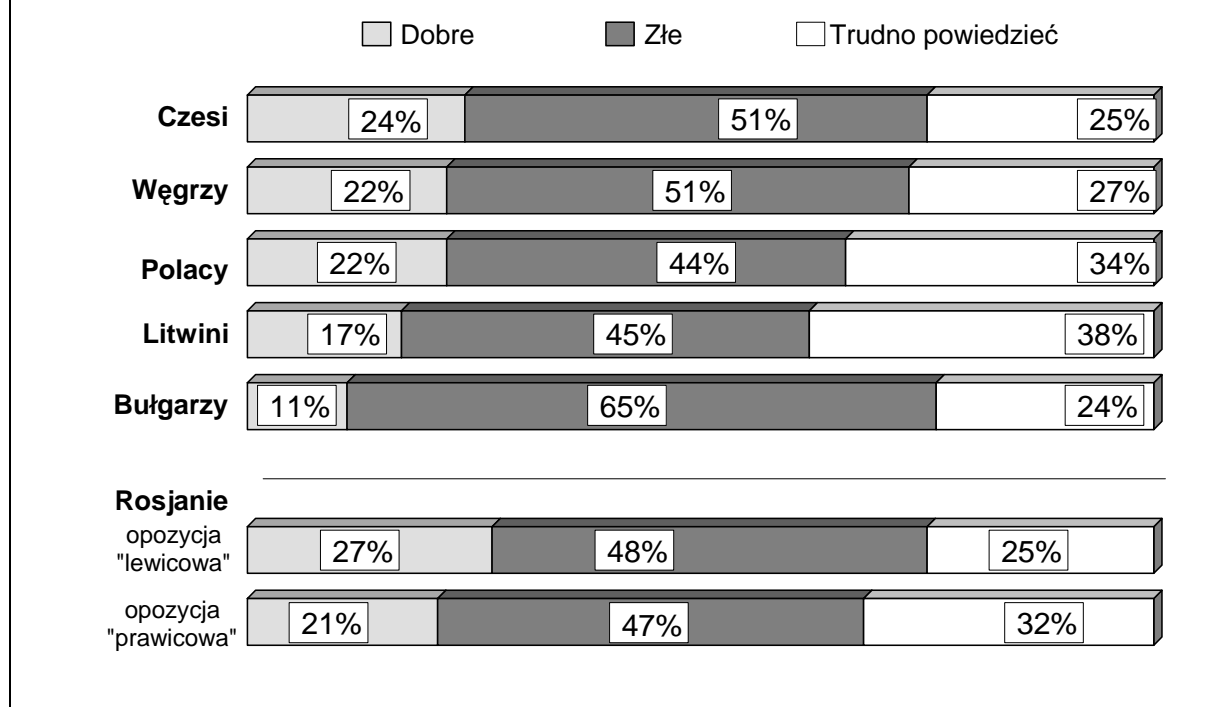

Tabela 3

Oceny działalności opozycji parlamentarnej	Czesi								Węgrzy								Polacy							
	'99		'00		'01		'02		'99		'00		'01		'02		'99		'00		'01		'02	
	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII
	w procentach																							
Dobre	-	17	19	18	21	23	27	24	37	32	36	38	37	37	35	22	40	33	36	30	39	40	23	22
Złe	-	56	56	56	48	49	55	51	38	39	39	40	39	40	42	51	31	33	33	36	30	25	41	44
Trudno powiedzieć	-	27	27	26	31	28	18	25	25	28	25	22	24	23	22	27	29	34	31	34	31	35	37	34

Tabela 4

Oceny działalności opozycji parlamentarnej	Rosjanie				Litwini		Bułgarzy
	I 2001	VII 2002	I 2001	VII 2002	I 2001	VII 2002	VII 2002
	opozycja „lewicowa”		opozycja „prawicowa”				
	w procentach						
Dobre	29	27	20	21	33	17	11
Złe	40	48	44	47	27	45	65
Trudno powiedzieć	31	25	36	32	40	38	24

Stosunkowo wysokie notowania gabinetu rządowego na Węgrzech częściowo są pochodną faktu, że został on utworzony bardzo niedawno - rząd tworzą najpopularniejsze obecnie w tym kraju ugrupowania polityczne. To samo dotyczy Czech, gdzie wprowadzono oceniano ustępujący gabinet, ale nowy rząd został utworzony przez tę samą partię co poprzedni. W Polsce (po dziewięciu miesiącach od powołania gabinetu rządowego) i w Bułgarii (niecały rok po zaprzysiężeniu) notowania rządu są znacznie niższe.

Opracował

Michał WENZEL